

Vefsn kommune
Rådhuset

8654 MOSJØEN

Deres ref

Vår ref
07/625-2 TLT

Dato
19.06.07

Regnskapsprinsipper for kommunale foretak

Viser til brev av 28. februar 2007 om regnskapsprinsipper for kommunale foretak.

Vefsn kommune har fra 1. januar 2007 vedtatt å opprette to kommunale foretak, Mosjøen og Omegn Næringssselskap KF og Mosjøen havn KF. I vedtektene for begge selskapene er det vedtatt at "Årsregnskapet avlegges etter Regnskapslovens regler, med de tilpasninger som følger av Kommuneloven og forskrifter gitt i medhold av denne loven." Det er stilt spørsmål ved hvilke regnskapsprinsipp disse kommunale foretakene skal følge.

Kommunale foretak er en del av kommunen som juridisk person, og må således som hovedregel følge det regnskapssystemet som gjelder for kommuner og fylkeskommuner. Departementet kan likevel i forskrift pålegge typer av foretak plikt til å føre regnskap etter regnskapsloven i tillegg til eller i stedet for etter de kommunale regnskapsforskriftene, jf. kommuneloven § 75. Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak § 19 slår fast at foretak som driver med næringsvirksomhet, skal følge regnskapsloven.

Begrepet "næringsvirksomhet" har ingen presis avgrensning. I følge merknadene til forskriften vil en virksomhet som utøves i et marked og som har som formål å tilføre eieren en økonomisk gevinst, regnes som næringsvirksomhet. Ved vurdering av begrepet må det også tillegges vekt i hvilken grad virksomheten opererer i et marked som medfører reell økonomisk risiko eller ikke. Forarbeidene til kommuneloven kapittel 11 om kommunale og fylkeskommunale foretak (Ot.prp. nr 53 (1997-1998)) angir at typiske kjennetegn for næringsvirksomhet vil være at det er tale om en aktivitet av en viss varighet og omfang, som er egnet til å gi overskudd. Hvilken type aktivitet

det er tale om er i utgangspunktet ikke av betydning for hva som kan regnes som næringsvirksomhet.

Mosjøen og Omegn Næringsselskap KF

Mosjøen og Omegn Næringsselskap KF har som formål å fremme målrettet næringsutvikling i Vefsnregionen. Foretaket skal også til enhver tid ha en målsetting som sammenfaller med kommunens strategiske næringsplan og fungerer som Vefsn kommunes næringsetat. Målet er å etablere flere arbeidsplasser i regionen.

Driften av selskapet finansieres i hovedsak av kommunale og andre offentlige tilskudd og foretaket har ikke myndighet til å ta opp lån. Foretaket skal først og fremst overta kommunens næringsarbeid, men noen av prosjektene som foretaket skal gjennomføre kunne teoretisk sett vært utført av frittstående konsulentselskaper og har i seg selv potensial for overskudd. Foretaket kan imidlertid etter vår vurdering ikke sies å ha et økonomisk formål om å generere utbytte eller å gi økonomisk gevinst til eier. Aktiviteten til foretaket anses heller ikke å innebære noen vesentlig reell økonomisk risiko verken for foretaket eller kommunen selv.

Etter en samlet vurdering av Mosjøen og Omegn Næringsselskap KF mener departementet at foretaket ikke kan sies å drive med næringsvirksomhet og at foretaket derfor skal føre regnskap etter de kommunale regnskapsprinsipper.

Mosjøen Havn KF

Mosjøen Havn KF er Vefsn kommunes havnefaglige organ, og skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Vefsn kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven.

Mosjøen Havn KF driver den eneste havnen i området som tilbyr tjenester til alle som har behov. Det er videre opplyst at det for tiden er svært liten konkurranse på havnetjenester i Mosjøen. Havneforetakets virksomhet bærer etter vår vurdering først og fremst preg av å være forvaltningsmessig virksomhet som kommunen er tillagt å drive etter havne og farvannsloven, og at havnens virksomhet i mindre grad er markedsbasert.

Formålet til Mosjøen Havn KF er blant annet å drive havneforvaltning og sikre infrastruktur (samferdsel). Med det skal foretaket sørge for en rasjonell og effektiv havnedrift og føre tilsyn med trafikken. Det er opplyst at inntektene til Mosjøen Havn KF ifølge havne og farvannsloven § 23 kun kan benyttes til havneformål. En følge av dette kan være at havnen går med økonomisk overskudd, men dette overskuddet kan ikke tas ut som utbytte eller gi gevinst til eier, det kan kun benyttes til formålet selv. Aktiviteten til foretaket synes heller ikke å innebære noen vesentlig reell økonomisk risiko.

Etter en samlet vurdering av Mosjøen Havn KF mener departementet at foretaket ikke er å anse som næringsvirksomhet og at foretaket derfor skal føre regnskap etter de kommunale regnskapsprinsipper.

Med hilsen

Thor Bernstrøm
avdelingsdirektør

Torill Louise Torgrimsen
førstekonsulent